

Хууль зүйн мэдээ

www.nli.gov.mn

Хууль зүйн мэдээ сонин

2022.12.30

ИРГЭДЭЭС ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГА, АЛБАН ТУШААЛТАНД ГАРГАСАН ӨРГӨДӨЛ, ГОМДЛЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ

ИРГЭДЭЭС ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГА, АЛБАН ТУШААЛТАНД ГАРГАСАН ӨРГӨДӨЛ, ГОМДЛЫГ ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ

ГОМДОЛ

Төрийн байгууллага, албан тушаалтны шийдвэр, үйл ажиллагаагаар иргэдийн хуулиар хамгаалагдсан эрх, эрх чөлөө, өмгөц сонирхол зөрчсөнд тэд үзэх саргалаахаар гаргасан хуульгүйг хэлнэ.

ӨРГӨДӨЛ

Гомдлоос бусад асуудлаар төрийн байгууллага, албан тушаалтанд хандаж гаргасан санал, мэдэгдлийн шанхтай хүсэлт юм.

Жишээ нь:

Ажилдаа үнэмлэхгүй болгох тухай, гэмт хэргийн болсон тохиолдолд төрийн байгууллага, албан тушаалтанд хандаж гаргасан санал, мэдэгдлийн шанхтай хүсэлт юм.

ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛД ТАВХХ ШААРДЛАГА:

1. ИРГЭДЭЭС ГАРГАСАН ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛД ОВОГ, ХЭР ОРШИН СУУГАА ГАРЫН ӨНӨӨ ШУУДАНГУЙН ХАМГАА БИЧИЖ, ГАРЫН ТӨГЭЭ ЗУРНА, ХТНДЭТГЭН - ҮЗЭХ ШААЛТААНААР ГАРЫН ТӨГЭЭ ЗУРЖ ЧАДАХҮЙ БОЛ БУСДААР ТӨВНӨӨТГЭН ЗУРЖ БОЛНО.
2. ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛД ИРГЭД ИРГЭЭР ХАМТРАН ГАРГАСАН БОЛ ТҮҮНД ӨНД ГАРЫН ТӨГЭЭ ЗУРАХ БУСД ЗСХЛД ТЭДГЭЭРИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧ ГАРЫН ТӨГЭЭ ЗУРЖ, ТӨЛӨӨЛӨХ ЭРХЭЭ ИГЭНХ БАРИМТ БИЧҮҮГТ.

ДЭР ДУРСАН ТНДСЭЭ БАЙВАЛ ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛД ХИЯН ХЭЗЭГҮЙ БАЙЖ БОЛНО:

1. ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛ НЬ ТОДОРХОЙ НЭР ХАЛТҮЙ.
2. БАГА НАСНЫ ХҮМҮС БУХУ ШҮҮХИЙН ЦӨНДӨРӨӨР ЭРХИЙН ЭГРЭН ЧАДАМХҮЙД ТӨӨШӨГДӨН ЭГЭЭД ЭДЭ, ӨЕ, АСРАН ХАМГААЛАГЧААРАА ТӨВНӨӨТГЭЭЖ БӨЛ.
3. ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГА, АЛБАН ТУШААЛТАНД ИРГЭН ӨМӨН НЬ ХАНДАЖ ГАРСАН АСУУДААР ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛ ГАРГАСАН БӨГӨД ТҮҮНМҮГ ДАХИХ ХИЯН ЦӨНДӨРӨӨР ТНДСЭЭБӨГЧ.
4. ӨРГӨДӨЛ, ГОМДОЛД ДУРСАН АСУУДААР ШҮҮХИЙН ЭГРЭН ТӨВӨДӨР ӨНДӨӨР БАЙГАА.

ГЭР БҮЛИЙНТУХАЙ ХУУЛЬ

ГЭР БҮЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ
Гэрлэлт цуцлах журам

Монгол Улсын Гэр бүлийн тухай хуульд зааснаар гэрлэлтийг захиргааны болон шүүхийн гэсэн хоёр журмаар цуцална.

Гэрлэлтийг шүүхийн журмаар дараах тохиолдолд цуцална. Үүнд:

1. Энхэр мөнх хоёр гэрлэлтээ цуцлуулах талаар хөрөнгө мэдээлэл байгаа
2. 0-18 насны насны төрөл, үрчлэл анхны, дотоод хүүхдтэй
3. Дундын болон хэргийн шүүхэд нэвчлэлтэй

Гэрлэлтийг захиргааны журмаар дараах тохиолдолд цуцална. Үүнд:

1. Энхэр мөнх хоёр гэрлэлтээ цуцлуулах хөрөнгө мэдээлэл байгаа
2. 0-18 насны насны хүүхдтэй
3. Өмөр нэгэн дундын болон хэргийн шүүхэд нэвчлэлтэй

Хэрэв гэрлэлт үндсэндээ ажиллаж ажиллаж байгаа бол Монгол Улсын Дипломат төлөөлөгчийн газарт гэрлэлтээ цуцлуулах хуультай гарна.

Гэр бүл цуцлах журам

Хэрэв та гэрлэлтээ шүүхийн журмаар цуцлуулах бол дараах баримт бичгийг бүрдүүлж хөрөнгө мэдээлэл талын ороон суугаа иргэний хэргийн анхны шүүхэд нэвчлэлт гаргана. Үүнд:

1. Гэрлэлт цуцлуулах талаар нэхэмжлэл 2 хуви
2. Гэрлэлтийн гэрчилгээ (нотариатаар батлуулсан)
3. Хүүхдийн төрсний гэрчилгээ (нотариатаар батлуулсан)
4. Хүүхдийн эрүүл мэндийн тодорхойлолт
5. Хүүхдийн сурч буй сургуулийн тодорхойлолт
6. Улсын тэмдэгтийн хураамж төлсөн баримт
7. Үл хөдлөх эд хөрөнгийн мэдээлэл
8. Иргэний үнэмлэхний хуулбар

1800-1202
Хууль зүйн мэдээлэл, мэдээлэл
Монгол Улсын Төрийн Газар

www.legalinfo.mn
QR кодыг тэр утасны хууль мэдээлэл
уруулж, www.legalinfo.mn хууль мэдээлэл
уруулж

Гэр бүлийн хууль мэдээлэл
төрийн газар мэдээлэл өмөр нэгэн
7272-4001 дугаар мэдээлэл
мэдээлэл

ИРГЭН ТАНД ХУУЛЬ ЗҮЙН ЗӨВЛӨГӨӨ, МЭДЭЭЛЛИЙГ ЭНГИЙН УТАСНЫ ТАРИФААР ХҮРГЭХ УТАС:

08:30-17:30

1800-1202

Эрх зүйн боловсролыг иргэн бүрд

ХУУЛЬ ЗҮЙН АНГЛИ ХЭЛНИЙ СУРГАЛТЫГ 10 ДАХЬ ЖИЛДЭЭ АМЖИЛТТАЙ ЗОХИОН БАЙГУУЛЛАА

Хуульзүйнүндэснийхүрээлэн хуульчдад хууль зүйн англи хэлний бичгийн болон бусад чадвараа хөгжүүлэхэд нь түлхэц үзүүлэх, арга барилаа олоход нь чиглэл өгөх зорилгоор 2012 оноос эхлэн Хууль зүйн англи хэлний сургалтыг зохион байгуулж байна. Энэ удаагийн сургалтыг 2022 оны 11-р сарын 1-нээс 29-ний өдрийг дуустал зохион байгуулсан ба 42 хүн хамрагдаж, хууль зүйн бичлэг (Legal writing)-ийн хэв маяг, арга

техникийн үндсэн ойлголтыг авч, англи хэлний хууль зүйн нэр томъёоны хэрэглээ, орчуулах арга зүйд суралцлаа. ХЗҮХ-ийн Эрдэмтэн нарийн бичгийн дарга, доктор (Ph.D.) С.Сүхбаатар, МУИС-ийн ХЗС-ийн багш, (LL.M.) Э.Туулайхүү нар тус сургалтын багшаар ажиллаж, Хууль зүйн англи хэлний онцлог, хууль зүйн орчуулга хийх техникүүд, Хууль, гэрээ зэрэг эрх зүйн

албан ёсны баримт бичиг болон эрх зүйн бусад бичвэр орчуулах арга зүй, Гэрээний эрх зүй, Компанийн эрх зүй, Олон улсын худалдааны эрх зүй, Олон улсын хөрөнгө оруулалтын эрх зүй, Маргаан шийдвэрлэх, Өмчийн дүрэм, Хариуцлагын дүрэм зэрэг сэдвээр эрчимжүүлсэн сургалт явуулав. 2022 оны 11 сарын 29-ний өдөр тус сургалтад амжилттай хамрагдсан суралцагчдад СЕРТИФИКАТ гардууллаа.

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ЧИГЛЭЛЭЭР ЭРХ ЗҮЙН ХӨТЧИЙГ ЧАДАВХЖУУЛАХ СУРГАЛТЫГ ЗОХИОН БАЙГУУЛЛАА

Хуульзүйнүндэснийхүрээлэн нь ХБНГУ-ын Ханнс-Зайделийн сан, Хөвсгөл аймгийн Засаг даргын Тамгын газартай хамтран “Бүх нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх үндэсний хөтөлбөр”-ийн хүрээнд “Байгаль

орчны хууль, эрх зүйн чиглэлээр эрх зүйн хөтчийг чадавхжуулах сургалт”-ыг Хөвсгөл аймагт 12 дүгээр сарын 13-ны өдөр зохион байгууллаа. Сургалтад Хууль зүйн ухааны доктор /PhD/, профессор Э.Батбаяр, Хууль зүйн ухааны доктор /PhD/,

дэд профессор А.Алтанзул, Ахлах багш С.Ганцэцэг, ХЗҮХ-ийн сургалт хариуцсан мэргэжилтэн П.Аззаяа нар хичээл заав. Хөвсгөл аймгийн 50 эрх зүйн хөтөч хамрагдсан байна.

“ЗАСАГЛАЛЫГ ДЭМЖИХ, ТӨВЛӨРЛИЙГ СААРУУЛАХ ХӨТӨЛБӨР”-ИЙН ХААЛТЫН АРГА ХЭМЖЭЭ АМЖИЛТТАЙ ЗОХИОН БАЙГУУЛАГДЛАА

Монгол Улсын Засгийн үндсэн 3 чиглэлд анхаарч газар, Швейцарын Холбооны төсөл хэрэгжүүлсэн. Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн Төлийн хаалтын үйл дагуу 2012-2022 онд ажиллагааны үеэр салбар хэрэгжүүлсэн “Засаглалыг төслүүд өөрсдийн үйл дэмжих, төвлөрлийг ажиллагааны үр дүнг сааруулах хөтөлбөр”-ийн танилцуулж, сургамж, хаалтын арга хэмжээ болж туршлагаа хуваалцаж, үр дүнгийн хэлэлцүүлэг цаашид үр дүнгийн хийлээ. Хөтөлбөрийн тогтвортой байдлыг хэрхэн хүрээнд Хотын засаглалыг хангах талаар хэлэлцлээ. сайжруулах, Төвлөрлийг Уг хөтөлбөрийн хүрээнд сааруулах, Иргэдийн оролцоог хангах гэсэн Хууль зүй, дотоод хэргийн

ям, Швейцарын хөгжлийн агентлаг хамтран “Иргэдийн оролцоо” төслийг 2015-2022 оны хугацаанд хэрэгжүүлж байна.

Хууль зүйн үндэсний хүрээлэн тус хөтөлбөрийн хүрээнд “Иргэдийн оролцоо” төсөлтэй хамтран хэрэгжүүлсэн ажил, эрхлэн гаргасан ном гарын авлагын тайлан зэргийг дэлгэн танилцууллаа.

“ЯПОНУЛСБАМОНГОЛУЛСАДХУУЛЬДЭЭДЛЭХЁСЫГТӨЛӨВШҮҮЛЭН ХӨГЖҮҮЛЭХ НЬ” СЭДЭВТ ХУРАЛ БОЛЛОО

Монгол Улсын Хууль зүй, дотоод хэргийн яам, Япон Улсын Хууль зүйн яам хамтран хоёр улсын хооронд дипломат харилцаа тогтоосны 50 жилийн ойн хүрээнд өнөөдөр /2022.12.16/ “Япон Улс ба Монгол Улсад хууль дээдлэх ёсыг төлөвшүүлэн хөгжүүлэх нь” сэдэвт хурлыг зохион байгууллаа.

Хурлыг нээж Монгол Улсын Хууль зүй, дотоод хэргийн дэд сайд Б.Солонгоо, Япон Улсын Хууль зүйн дэд сайд Хироаки Кадояма болон Япон Улсаас Монгол Улсад суугаа Онц бөгөөд Бүрэн эрхт Элчин сайд Хироюки Кобаяши нар мэндчилгээ дэвшүүлэв.

Хурлын үеэр “Япон Улс ба Монгол Улсад хууль дээдлэх ёсыг төлөвшүүлэх, хөгжүүлэх нь” сэдвийн хүрээнд Монгол Улсын их сургуулийн Хууль зүйн сургуулийн захирал доктор профессор Б.Амарсанаа тэргүүтэй илтгэгч нар илтгэл тавин оролцсон ба Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн захирал, доктор Х.Эрдэм-Ундрах хурлыг хааж үг хэллээ..

“ХУУЛЬ ДЭЭДЛЭХ ЁС” СЭТГҮҮЛД БҮТЭЭЛ ХҮЛЭЭН АВЧ БАЙНА

“ХУУЛЬ ДЭЭДЛЭХ ЁС” сэтгүүлд бүтээл хүлээн авч байна

Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгээс 19 дэх жилдээ эрхлэн гаргаж буй хууль зүйн эрдэм шинжилгээ, онол, практикийн улирал тутмын “Хууль дээдлэх ёс” сэтгүүлийн 2022 оны 4 дүгээр улирлын болон англи хэл дээрх тусгай дугаарт хуульч, эрдэмтэн, багш, судлаач Та бүхнийг эрдэм шинжилгээний бүтээл нийтлүүлэхийг урьж байна.

Сэтгүүлд ирүүлэх өгүүлэл, нийтлэл нь “ХУУЛЬ ДЭЭДЛЭХ ЁС” сэтгүүлийн журмын 3 дугаар болон 4 дүгээр зүйлд заасан эрдэм шинжилгээний бүтээлд тавигдах шаардлагыг бүрэн хангасан байна. (Сэтгүүлийн журмыг Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн цахим хуудаснаас орж үзнэ үү.)

Жич: Сэтгүүлд нийтлэгдсэн бүтээл нь эрдэм шинжилгээний багц цагт тооцогдоно.

Бүтээл хүлээн авах хугацаа:

Дөрөвдүгээр улирлын дугаарт нийтлэх бүтээлийг XI/15 хүртэл
Англи хэл дээрх тусгай дугаарт нийтлэх бүтээлийг X/30 хүртэл

Хянан магадлалын хураамж 50,000 төгрөг

lawjournal@legalinstitute.mn

88098847

ИРГЭН ТАНД ХУУЛЬ ЗҮЙН ЗӨВЛӨГӨӨ, МЭДЭЭЛЛИЙГ ЭНГИЙН УТАСНЫ ТАРИФААР ХҮРГЭХ УТАС:

08:30-17:30

1800-1202

Эрх зүйн боловсролыг иргэн бүрд

БҮХ НИЙТИЙН ЭРХ ЗҮЙН БОЛОВСРОЛЫГ ДЭЭШЛҮҮЛЭХ ҮНДЭСНИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН VI ХУРАЛДААН БОЛОО

Монгол Улсын Засгийн 21 аймаг, нийслэлийн 9 танилцуулав. Хуралдааны газрын 2018 оны 105 дүүргийн иргэдэд хууль төгсгөлд Үндэсний дугаар тогтоолоор баталсан зүйн анхан шатны зөвлөгөө, зөвлөлийн гишүүд “Бүх нийтийн эрх зүйн мэдээллийг хүргэж хөтөлбөрийн сүүлийн боловсролыг дээшлүүлэх ажилласан. жилд анхаарч ажиллах үндэсний зөвлөл”-ийн ХЗҮХ-ээс ажиллуулдаг асуудлуудаа зөвшилцөж, ээлжит хуралдаан өнөөдөр 1800-1202 дугаарын утсаар, цаашид гишүүн /2022.12.20/ боллоо. чатбот болон мессежбот байгууллагуудын уялдаа

Хууль зүй, дотоод үйлчилгээгээр дамжуулан холбоог сайжруулах замаар хэргийн сайд, Бүх нийтийн 4500 гаруй иргэнд хууль хөтөлбөрийн үр өгөөжийг эрх зүйн боловсролыг зүйн зөвлөгөө, мэдээлэл нэмэгдүүлэх нь чухал дээшлүүлэх үндэсний хүргэсэн байна. Тус гэдэгтэй санал нэгдлээ.

зөвлөлийн дарга хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд Үндэсний зөвлөлийн Х.Нямбаатар хуралдааныг Швейцарын хөгжлийн даргаас гишүүдэд нээж хэлсэн үгэндээ 2022 агентлаг, Азийн хөгжлийн хандаж, эрх зүйн мэдлэг, онд хийж хэрэгжүүлсэн банк, ХБНГУ-ын Ханнс- мэдээллийг бага наснаас мэдээллийг зэрэг нь эхлэн олгох, мэдээллийн онцлог ажил, арга Зайделийн сан зэрэг усргалын уялдаа холбоог хэмжээнээс дурдсан юм. байгууллагууд дэмжин сайжруулахаас гадна

Тухайлбал, улсын ажиллав. сайжруулахаас гадна хэмжээнд нийт 1900 Үндэсний зөвлөлийн шинэлэг санал, санаачилга орчим эрх зүйн хөтчийг 2022 оны үйл ажиллагааны гаргахад онцгой анхаарч шинээр бэлтгэж, 600 тайланг тус зөвлөлийн бүх нийтийн эрх зүйн гаруй эрх зүйн хөтчийг нарийн бичгийн дарга, боловсролыг дээшлүүлж чадавхжуулсан бөгөөд ХЗҮХ-ийн захирал, ажиллах чиг үүрэг өглөө. эдгээр эрх зүйн хөтөч нь доктор Х.Эрдэм-Ундрах

Хууль зүйн мэдээ
Улсын бүртгэлийн дугаар 1197

Улаанбаатар-46, Чингэлтэй дүүрэг, 4 дүгээр хороо, Бага тойруу /15160/, Хуульчдын гудамж 1,
Хууль зүйн үндэсний хүрээлэн.
11-315789
www.nli.gov.mn

Бэлтгэсэн Ц.Энхжин

ХУУЛЬ ЗҮЙН
ҮНДЭСНИЙ ХҮРЭЭЛЭН

Хууль зүйн үндэсний хүрээлэнгийн 2022 оны онцлох ажлууд

ГАДААД
ХАРИШЦАА

Япон Улсын Сургалт судалгааны төвтэй хамтран 2 удаагийн workshop зохион байгуулж, 2023 онд судлаач мэргэжлүүдэд сургалтыг хамтран зохион байгуулахаар болов.

Бүгд Найрамдах Казахстан Улсын Хууль тогтоомж, эрх зүйн мэдээллийн хүрээлэнгэй хамтран ажиллах санамж бичиг байгуулах зөвшөөрөл авав.

БНСУ-ын Күмэн Их Сургуулийн Хууль зүйн сургуультай хамтын ажиллагааны хүрээнд хамтарсан эрдэм шинжилгээний хэлэлцүүлэг зохион байгуулж, 2023 онд зочин судлаач илгээхээр харилцан тохиролцов.

Монгол Улс дахь КОЙКА-гийн суурин төлөөлөгчийг хүлээн авч хамтын ажиллагааны талаар санал солилцсон.

БНСУ-ын Хууль тогтоомжийн судалгааны хүрээлэнгэй хамтран ажиллах санамж бичиг байгуулах зөвшөөрөл авч 2023 онд санамж бичиг байгуулахаар харилцан тохиролцов.

ТООН МЭДЭЭЛЭЛ

65

хуулийн орчуулгыг
www.legalinfo.mn цахим
хуудсанд байрлуулав

680

эрх зүйн актыг www.legalinfo.mn
цахим хуудсанд хугацаанд

913

Захиргааны хэм хэмжээний актыг
эмхэтгэлийн захиангын тоо

E-KHUTUCH.mn

www.e-khutuch.mn цахим хуудасны "Хууль зүйн зөвлөгөө, мэдээллийн хөтөч хуудас"-ны 54 бүлгийн мэдээллийг тогтмол шинэчилж байна.

Хууль зүйн зөвлөгөө, мэдээллийн www.e-khutuch.mn цахим хуудаст 50-н мэдээ, мэдээлэл нийтэлж олон нийтэд түгээсэн.

Эрх зүйн хөтөч аналитиксийн хөгжүүлэн хэрэглэнд нэвтрүүлсэн.

4500 гаруй иргэнд хууль зүйн зөвлөгөө, мэдээллийн 1800-1202 дугаар, чатбот, мессежбот үйлчилгээгээр мэдээлэл өгсөн

778 эрх зүйн хөтчийг чадавхжуулах сургалтанд хамрагджээ.

Эрх зүйн хөтчийг давтан сургах сургалтын цахим платформд 16 сэдвээр 24 цагийн хичээлийн агуулга бэлтгэн оруулсан.

ИРГЭН ТАНД ХУУЛЬ ЗҮЙН ЗӨВЛӨГӨӨ, МЭДЭЭЛЛИЙГ ЭНГИЙН УТАСНЫ ТАРИФААР ХҮРГЭХ УТАС:

08:30-17:30

1800-1202

Эрх зүйн боловсролыг иргэн бүрд